

Industriklivet – investeringsprojekt, pilot- och demonstrationsanläggningar samt förstudier

Energimyndigheten välkomnar ansökningar till Industriklivet. Medel kan sökas för projekt som bidrar till att uppnå negativa utsläpp eller minskade utsläpp av växthusgaser från industrin som har ett direkt eller indirekt samband med industrins processer. En ansökan kan göras när som helst under året.

Innehåll

1	Vilka projekt kan få stöd?	3
	Område 1 – utsläpp från industrins processer	3
	Område 2 – negativa utsläpp	3
2	Vem kan söka?	4
3	Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier	4
4	Så här ansöker du – börja i god tid	4
5	Vad ska finnas med i ansökan?	5
6	Hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?	5
7	Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?	6
8	Om ni beviljas stöd	6
9	Utllysningen är en del av Industrikivet	6
10	Om du har frågor	7
	Bilaga 1 – Vad och hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?	8
	Bilaga 2 – Villkor för beviljade projekt	15

1 Vilka projekt kan få stöd?¹

I denna utlysning välkomnas ansökningar för projekt som avser genomförbarhets- och miljöstudier, pilot- och demonstrationsanläggningar samt investeringsprojekt som syftar till att:

1. minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser inklusive andra växthusgasutsläpp såsom vissa förbränningsutsläpp och diffusa utsläpp kopplade till processrelaterade utsläpp eller
2. uppnå negativa utsläpp

Ansökan kan göras när som helst under året. Bedömning av kompletta ansökningar sker löpande. Ambitionen är att ansökningarna ska vara granskade och beslutade inom tre till sex månader efter att en komplett ansökan har lämnats in. Om det sökta stödet är i den omfattning att det krävs ett godkännande av EU-kommissionen är tiden från ansökan till beslut längre. Projekt kan pågå som längst till 31 december 2028.

Område 1 – utsläpp från industrins processer

Stöd inom detta område ges till projekt som syftar till att minska industrins processrelaterade (direkta) utsläpp av växthusgaser samt andra växthusgasutsläpp såsom vissa förbränningsutsläpp och diffusa (indirekta) utsläpp kopplade till processrelaterade utsläpp i syfte att finansiera tekniksprång och understödja industrins ambitioner att ställa om.

Med processrelaterade utsläpp avses utsläpp direkt från industrins processer enligt klimatrapporteringen eller utsläpp som uppstår vid förbränning av restprodukter från fossila råvaror i tillverkningsprocesser, till exempel fackling av industriella restgaser.

Utsläpp med ett indirekt samband med industrins processer är till exempel förbränningsutsläpp. Utsläpp från inköpta bränslen som förbränns endast för att utvinna energi ingår endast i de fall även en minskning av direkta utsläpp från processer ingår i projektet eller då de innebär ett tekniksprång för industrin. Det innebär att konventionella bränslebyten inte ingår.

Område 2 – negativa utsläpp

Stöd inom detta område ges till projekt som syftar till att uppnå permanenta negativa utsläpp av växthusgaser genom avskiljning, transport och geologisk lagring eller motsvarande permanent lagring av växthusgaser av biogent ursprung eller som tagits ut ur atmosfären.

Permanent negativa utsläpp uppnås exempelvis vid infångning och lagring av koldioxid från förbränning av biobränslen. I område 2 – negativa utsläpp ingår varken koldioxidanvändning (CCU) eller projekt avseende biokol så som produktion eller användning.

¹ Texten kan komma att uppdateras i samband med att en ny förordning beslutas.

2 Vem kan söka?

Område 1 – utsläpp från industrins processer riktar sig mot industrier med processrelaterade utsläpp av växthusgaser, främst inom järn- och stål, kemi- och mineral- och cementindustri. Område 2 – negativa utsläpp är främst riktat mot företag med biogena utsläpp av växthusgaser inom exempelvis massa- och pappersindustrin samt kraftvärmeverk.

Alla aktörer som kan bidra till att uppnå negativa utsläpp eller minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser kan söka bidrag. Det kan till exempel vara:

- företag
- offentlig sektor
- universitet och högskolor
- institut med anknytning till relevanta företag
- övriga aktörer med anknytning till relevanta företag

I industrinära projekt krävs att relevanta användare av resultaten deltar aktivt. Projekt där olika typer av aktörer (bransch, akademi och forskningsinstitut) samverkar ses som positivt men är inte ett krav. Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

3 Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

Projektet bedöms i relation till målet med Industriklivet och utifrån nedanstående bedömningskriterier enligt den information som finns i ansökan och i den obligatoriska bilagan som finns på utlysningssidan.

- Potential till minskade eller negativa växthusgasutsläpp som ett direkt resultat av projektet och/eller på sikt vid implementering.
- Näringslivsnytta. Hur projektet kan komma till nytta eller skapa värde.
- Genomförbarhet, med tyngdpunkt på möjligheten att nå projektets mål sett till genomförande, inklusive budget och tidplan.
- Aktörskonstellation. Projektgruppens sammansättning och kompetens att genomföra projektet.
- Nyhetsvärde. Värdet av det som projektet avser att tillföra i förhållande till befintlig kunskap och lösningar.

4 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd E-kanalen² för att skriva din ansökan
- Börja med att ansöka om din personliga behörighet till E-kanalen. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten
- Skriv i första hand ansökan på svenska
- Skriv alltid en sammanfattning på svenska
- Skriv så att någon som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om

Steg för steg-anvisningar för hur du skickar in ansökan finns i Lathund för E-kanalen (du hittar den längst ner till vänster på startsidan i E-kanalen).

5 Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv din ansökningstext i fälten i E-kanalen. Mer information om vad som ska stå i fälten finns beskrivet i Anvisningar för ansökan³. Ansökningsblanketten ska åtföljas av projektledarens och andra nyckelpersoners CV om max en A4-sida vardera. Eventuella figurer och bilder som det hänvisas till i texten kan bifogas. Bifogade bilagor, utöver CV, får uppgå till max 10 sidor. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsblanketten och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

Till ansökan ska en bilaga bifogas enligt mall som återfinns på utlysningssidan.

6 Hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?

Hur stor omfattningen av projekt inom denna utlysning förväntas vara och högst tillåtna stöd per projekt är helt beroende av projektets karaktär. Industriklivet – utsläpp från industrins processer omfattar totalt ca 750 miljoner kronor 2021.

Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som deltagaren har
- om deltagaren är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

² Länk till E-kanalen finns på utlysningens webbsida.

³ Länk till Anvisningar för ansökan finns på utlysningens webbsida.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1 – Vad och hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?](#).

7 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?

Er ansökan bedöms av Energimyndigheten och kan även komma att bedömas av externa experter som agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan gälla t.ex. ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projekttiden.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Beslutet fattas omkring tre månader till sex månader efter att en komplett ansökan har lämnats in. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

8 Om ni beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig representant för stödmottagaren (till exempel firmatecknare) bekräfta att den har tagit del av Energimyndighetens beslut och att den accepterar villkoren för stödet.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet som du får skickat till dig. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ert stöd.

9 Utlysningen är en del av Industriklivet

Sveriges riksdag har antagit klimatmålet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045, och därefter uppnå negativa utsläpp. Stora och komplexa tekniskprång krävs inom flera industrier för att nå klimatmålet. För att stödja omställningen har regeringen beslutat om den långsiktiga satsningen Industriklivet.

Energimyndigheten fick genom Regleringsbrev för 2018 i uppdrag att ansvara för Industriklivet. I och med vårändringsbudgeten 2019 utvidgades Industriklivet för att också ge stöd till investeringar i teknik som kan leda till negativa utsläpp genom att avskilja, transportera samt geologiskt lagra växthusgaser av biogent ursprung eller som tagits ut ur atmosfären. Från och med 2021 omfattar Industriklivet även insatser inom industrin som bidrar till att nå miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan och dess etappmål.

10 Om du har frågor

Skicka e-post till industriklivet@energimyndigheten.se eller kontakta

Anna Thorsell, 016-544 20 48

Mikael Lindqvist, 016-544 24 43

Jonas Lindmark 016-544 22 94

Teknisk support: ekanalen@energimyndigheten.se, 016-544 22 11

Bilaga 1 – Vad och hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?

Stöd kan lämnas till projekt enligt ovan för åtgärder som anges i kapitel I och i artiklarna 17-19, 22, 24-29, 31, 36-38, 41, 48 och 49 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stöd kan även lämnas till projekt enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

Hur stor omfattningen av projekt inom denna utlysning förväntas vara och högst tillåtna stöd per projekt är helt beroende av projektets och stödmottagarnas karaktär. Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som deltagaren har
- om deltagaren är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

1. Stödberättigande kostnader

Ni kan få stöd för följande kostnader, enligt Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, artikel 25.3:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar projektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar projektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för verksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrädsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av projektet.

1.1. Stöd till icke-ekonomisk verksamhet

Aktörer som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av aktörens stödberättigande kostnader i projektet.

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar

- Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

1.2. Stöd till företag

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som kan täckas av stödet från Energimyndigheten bestäms av EU:s statsstödsregler. Stödnivån bestäms bl.a. dels utifrån vilken forskningskategori som de olika aktiviteterna i projektet anses motsvara och dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som alltså bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

1.2.1. Aktiviteterna i projektet delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014⁴. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få. Enligt EU-reglerna får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget får för projektet

⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁵

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt ⁶

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

1.2.2. Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning. Storleken på företag definieras enligt Tabell 2. För att exempelvis klassas som ett medelstort företag krävs det dels att man har färre än 250 personer anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning

⁵ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁶ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

understiger beloppen som framgår av tabellen nedan (alltså 50 miljoner euro respektive 43 miljoner euro). Av betydelse för bedömningen av ett företags storlek är även företags relation till andra företag, främst ägare, och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Detta finns beskrivet i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Se även kommissionens användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

 Tabell 2. Definition av företagens storlek⁷

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

1.2.3. Tillägg till stödnivåerna

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas när projektet utgör ett faktiskt samarbete⁸ mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

⁷ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk finns på utlysningens webbsida.

⁸ Med faktiskt samarbete avses enligt artikel 2 punkten 90 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ett samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU.⁹ Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Om projektet inte utgör ett sådant samarbete kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

1.2.4. Stöd av mindre betydelse

Finansiering kan också lämnas till företag genom ett så kallat stöd av mindre betydelse. När stöd lämnas i form av stöd av mindre betydelse, gäller de villkor som anges i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 18.12.2013, s. 1).

Stöd av mindre betydelse får som huvudregel sammanlagt beviljas upp till motsvarande 200 000 euro under en treårsperiod. Till ett företag som utför godstransporter på väg för annans räkning får stöd av mindre betydelse beviljas upp till motsvarande 100 000 euro under en treårsperiod. I samband med ansökan ska företaget därför lämna ett intyg till Energimyndigheten om allt annat sådant stöd som företaget har erhållit under de senaste tre åren.

1.2.5. Stöd för miljöstudier

Ni kan få stöd för kostnader för de studier, inklusive energibesiktningar, som har ett direkt samband med investeringar för miljöskydd enligt artikel 49 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Med investeringar för miljöskydd avses investeringar som beskrivs i avsnitt 7 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stöd får inte beviljas stora företag för energibesiktningar som genomförs enligt artikel 8.4 i direktiv 2012/27/EU, om inte

⁹ Eller i en medlemsstat och i ett land som är avtalslutande part i EES-avtalet.

energibesiktningen genomförs utöver den obligatoriska energibesiktning som föreskrivs i det direktivet.

1.2.6. Investeringsstöd

Ni kan få stöd för kostnader för i samband med investeringar för att höja nivån på miljöskyddet enligt nedanstående artiklar i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- Artikel 36, Investeringsstöd som möjliggör för företag att gå längre än unionsnormer eller att höja nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer
- Artikel 37, Investeringsstöd för tidig anpassning till framtida unionsnormer
- Artikel 38, Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder
- Artikel 41, Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor
- Artikel 48, Investeringsstöd för energiinfrastruktur

I Tabell 4 nedan framgår den maximala stödnivån för investeringar som kan lämnas till olika aktörer.

Tabell 4 Maximala stödnivåer för investeringar

	Icke-ekonomiska verksamheter	Små företag	Medelstora företag	Stora företag
För att gå längre än unionsnormer eller för att höja nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer (artikel 36)	100 %	60 %	50 %	40 %
För tidig (mer än tre år tidigare) anpassning till framtida unionsnormer (artikel 37)	100 %	20 %	15 %	10 %
För tidig (mellan ett och tre år tidigare) anpassning till framtida unionsnormer (artikel 37)	100 %	15 %	10 %	5 %
Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder (artikel 38)	100 %	50 %	40 %	30 %
Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor (artikel 41)	*	*	*	*
Investeringsstöd för energiinfrastruktur (artikel 48)	*	*	*	*

*För stödnivåer se [kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)

1.3. Samfinansiering

Energimyndighetens stöd täcker ofta inte det sökande företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Den delen av ditt företags stödberättigandekostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan samfinansiera ditt företags kostnader genom s.k. egeninsatser (s.k. in-kind-insatser).

Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Observera också att om en annan aktör än ditt företag själv ska samfinansiera ditt företags kostnader, får sådan samfinansiering inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹⁰ Om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som ni ansöker stöd för från Energimyndigheten, måste ni därför meddela det till Energimyndigheten. Detta är viktigt för att undvika att ditt företag senare kan bli återbetalningsskyldigt för beviljat stöd.

För det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. program som Horisont 2020 eller Cosme), måste ni anmäla även det till Energimyndigheten när ni söker stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹¹

1.4. Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

¹⁰ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹¹ Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Bilaga 2 – Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinatorns åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatören följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatören

- att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
- att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd
- att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd
- att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna

- att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
- att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §
- att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
- att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- Kostnaden ska vara skälig.
- Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projekttid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projekttiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för direkta lönekostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.

- För *övriga stödmottagare* (som inte är universitet eller högskolor) gäller att de totala stödberättigande lönekostnaderna kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om maximalt 800 kr/timme. Kostnaden ska i enlighet med de allmänna kraven i 3.1 vara faktisk, vilket innebär att kostnaden *inte* får vara en schablon. Det innebär att om de faktiska lönekostnaderna är högre än 800 kr/timme, är högst 800 kr/timme stödberättigande. Omvänt gäller att om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr/timme, ska de lägre, faktiska kostnaderna tas upp. Genomsnittlig kostnad betyder att om en stödmottagare har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet, får den genomsnittliga lönekostnaden uppgå till högst 800 kr/timme för att vara stödberättigande. Beräkningen ska göras utifrån de totala faktiska lönekostnaderna delat med totalt antal timmar nedlagda i projektet. Om resultatet vid beräkningen överstiger 800 kr/timme, ska lönekostnaderna minskas vid redovisning till Energimyndigheten.

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projekttiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- *Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet* kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.
- *Stödmottagare som är företag* (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av bidrag

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

- 1 den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- 2 stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
- 3 villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projektitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som

inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.